

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Na krańcach Zagórza (niegdyś kolejarskiej osady, a dziś przedmieścia Sanoka) wznosi się urwiste wzgórze. W XVII w. karmelici bosy wzniesli tam ogromny kościół i klasztor. Teraz z tych imponujących budynków zostały tylko wypalone mury. Podobno wielu widziało spacerującą wśród nich postać mnicha w brunatnym habicie. Czasem trzyma w ręku płonąca pochodnię, innym razem ma ręce splecione łańcuchem.

Dziwną przygodę z mnichem miał przewodnik PTTK – co prawda było to w latach 70. XX w., więc może Ci się wydawać, że to bardzo dawno. Ale jego relacja jest dość ciekawa. Otóż ów mężczyzna zobaczył postać mnicha jakby za mgłą, choć stał od niej w odległości zaledwie kilku metrów, powinien więc widzieć ją wyraźnie. Zobaczył, że mnich wchodzi do kościoła... Wszedł za nim. Ale... nie było tam nikogo!

Dlaczego dusza mnicha nie mogła zaznać spokoju? Czemu jako upiór błąka się po świecie aż po dziś dzień?

Pod koniec XVIII w. na wzgórzu zbudowano dom rekolekcyjny, do którego przyjeżdżali wielcy panowie z całej diecezji. Niektórzy z nich byli bardzo weseli, mieli gest, lubili wypić... Przy tych rozrywkach możliwych atmosfera w klasztorze bardzo się rozluźniła. Niektórzy zakonnicy częściej niż w mszach uczestniczyli w hucznych zabawach. W dzień Bożego Ciała 1822 r. spłonęły zabudowania przyklasztorne. Ogień wkrótce objął cały klasztor. Niektórzy mówią, że klasztor spalił ówczesny przeor, który sprzeciwiał się brakowi pobożności mnichów. Sam zginął w płomieniach. Inni twierdzą, że ogień podłożył żołnierz austriacki (rząd austriacki chciał zlikwidować klasztor, gdyż wśród mnichów ukrywali się emisariusze i dezertyrzy).

Widma mnicha wypatruj późnym popołudniem lub przed zachodem słońca. Nie musisz wcale czekać do północy.

Widmo mnicha w okolicach Sanoka.
[w:] „Victor Gimnazjalista” nr 13 (194), s.26.

1. Fakt, że mnich ukazał się „jakby za mgłą” spowodował odczucie:

- a) wiarygodności
- b) nierzeczywistości
- c) dezorientacji
- d) prawdopodobieństwa

2. Przedstawiony tekst zawiera:

- a) sprawozdanie z klasztornej uczty
- b) opis trasy wycieczkowej
- c) reklamę turystyczną
- d) legendę

3. Prawdopodobnie pożar w klasztorze był skutkiem:

- a) nieuwagi
- b) umyślnego działania
- c) przypadku
- d) bezmyślności

4. Być może to żołnierz austriacki spalił klasztor, ponieważ:

- a) sprzeciwiał się panującej w nim atmosferze
- b) oburzał go brak zasad moralnych mnichów
- c) wykonywał rozkazy przełożonych
- d) chciał wytropić wojennych dezertyrów

5. Odpowiedź na zawarte w tekście pytania znajdziemy w:

- a) opisie życia mnichów
- b) relacji ze spotkania przewodnika z duchem
- c) wzmiance o żołnierzu
- d) opisie klasztornych zabudowań

6. Zdarzeniem historycznym jest:

- a) ukazanie się ducha
- b) praca przewodnika PTTK
- c) spłonienie zabudowań przyklasztornych
- d) spalenie klasztoru przez austriackiego żołnierza

NAUKA O JĘZYKU

7. Nieosobową formę czasownika zawiera zdanie:

- a) Chmury kłębiły się na niebie.
- b) Gorące promienie ogrzewały ziemię.
- c) Wiejący lekko wiatr marszczył wodę.
- d) Wiotkie trzciny chyliły się nad wodą.

8. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- a) Policz do trzech.
- b) Zamknięto drzwi.
- c) Martwiło go stukanie w silniku.
- d) Byliśmy.

9. Partykuła występuje w zdaniu:

- a) Nie mam czasu.
- b) Zabierz te rzeczy.
- c) Ile masz lat?
- d) Lubię czytać.

10. Nie ma liczebników:

- a) zbiorowych
- b) porządkowych
- c) przymiotnych
- d) ułamkowych

11. Nieprawidłową formę ma liczebnik w zdaniu:

- a) Pytała go dwukrotnie.
- b) Zamówił podwójną porcję.
- c) Obie panie spóźniły się.
- d) Dał prezenty dwóm dzieciom.

12. Zaimek przysłowny nie odpowiada na pytanie:

- a) kiedy?
- b) jak?
- c) skąd?
- d) czyj?

13. Zaimkiem liczebnym jest wyraz:

- a) oni
- b) tyle
- c) naszym
- d) tamtych

14. Nieprawidłowo zastosowano zaimek w zdaniu:

- a) Daj mnie ten zeszyt.
- b) Poprosili go o pomoc.
- c) Tylko on mógł to zrobić.
- d) Daj mu trochę czasu.

15. Zaimek względny znajduje się w zdaniu:

- a) Jak się czujesz?
- b) Oni uczą się matematyki.
- c) Wiesz, która jest godzina?
- d) Był taki smutny.

16. Przysłówka nie ma w zdaniu:

- a) Miał się z pyszna.
- b) Pobiegł najszybciej.
- c) Wszystko robi na opak.
- d) Widział więcej niż inni.

17. Nieprawidłowo użyto przymyka w zdaniu:

- a) Bawię się na dworze.
- b) Poszedł z mamą na miasto.
- c) Jestem w teatrze na przedstawieniu.
- d) Biegł na złamanie karku.

18. Nieprawidłowo postawiono przecinek przed spójnikiem w zdaniu:

- a) Czytał lektury, albo oglądał filmy.
- b) Uprawia sport, więc jest zdrowa.
- c) Ma kłopoty, ale nie skarży się.
- d) I płacze, i na wszystko narzeka.

LITERATURA

19. Inwokacja w „Panu Tadeuszu” wyraża uczucie:

- a) tęsknoty za ojczyzną
- b) radości z odzyskanych ziem
- c) niepokoju o utratę wolności
- d) smutku z powodu choroby

20. Przed atakiem niedźwiedzia uratował Tadeusza i Hrabiego:

- a) Sędzia
- b) Podkomorzy
- c) Wojski
- d) Ksiądz Robak

21. Jacka Soplicę uznano za zdrajcę narodu, ponieważ:

- a) spiskował przeciw Polakom
- b) zdradził ideę wolności
- c) zabił Stolnika
- d) współpracował z Niemcami

22. Eurydyka była żoną:

- a) Parysa
- b) Minosa
- c) Pigmaliona
- d) Orfeusza

23. Apollo i Marsjas rywalizowali o tytuł najlepszego:

- a) śpiewaka
- b) malarza
- c) wojownika
- d) biegacza

24. Jan Kochanowski nie pisał:

- a) hymnów
- b) fraszek
- c) trenów
- d) sonetów

25. Bohaterami utworu J. Kochanowskiego „O doktorze Hiszpanie” są:

- a) lekarze
- b) pacjenci
- c) cudzoziemcy
- d) biesiadnicy

26. W utworze „Czego chcesz od nas, Panie...” podmiot liryczny dziękuje Bogu za:

- a) niezwykle uzdrowienie
- b) stworzenie świata
- c) odzyskanie ojczyzny
- d) pokój na świecie

27. W wierszu J. Twardowskiego pt. „Podziękowanie” czytamy o tym, że na świecie jest:

- a) niesprawiedliwość
- b) głód i cierpienie
- c) wiele beztroski i radości
- d) różnorodność barw i kształtów

28. Opowiadane J. Iwaszkiewicza pt. „Ikar” ukazuje:

- a) starożytną Grecję
- b) powstanie świata
- c) Warszawę w czasie okupacji
- d) współczesną szkołę

29. Cechą epiki jest:

- a) fabuła
- b) metafora
- c) dialog
- d) rym

30. Apostrofą jest:

- a) zestawienie wyrazów przeciwstawnych
- b) powtórzenie wyrazów lub fragmentów zdań
- c) emocjonalna wypowiedź zakończona wykrzyknikiem
- d) bezpośredni, wzniosły zwrot do osoby lub zjawiska